Mérlegen: az építőtábor

A szegedi tapasztalatokról

Alig egy fél éve, hogy véget ért a Szegedi Egyetem hasábjain a vita az elmúlt évi helyi építőtáborról. A vitázók egyike-másika, ha vett volna annyi fáradságot, hogy meglátogassa a tábort, ugyancsak revideálta, volna több vonatkozásban is, a helyi építőtáborokról alkotott nem éppen hízelgő véleményét.

A tábor jól sikerült. Dacára annak, hogy kisebb szervezetlenség imitt-amott mutatkozott.

Hol lehet lemérni a sikert?

Abban, hogy a hallgatók munkakedve, igyekvése lándzsatörés volt amellett, hogy a fiatalokat megfogta az; közvetlenül, vagy közvetve hozzájárulnak oktatási intézményeik bővítéséhez, fejlesztéséhez. Ha szemmel látható volt munkájuk eredményessége, hasznossága, egymást biztatva, versengve dolgoztak. Nem véletlenül kapott egy-egy ilyen brigád 450–500 Ft-ot.

Mindenki így dolgozott? Nem.

Van ellenkező vélemény a táborról? Egészen biztos.

Mi lehet az oka ennek?

Sok oka lehet valakinek arra, hogy ne legyen jó a véleménye. Kezdve a szervezésen: a karok meglehetősen mostohagyerekként kezelték az építőtábori szervezést, s így a társadalmi munka felelőseinek volt alkalmuk arra, hogy felületeskedjenek, pl. többeknek ne küldjék ki a megbízólevelet.

A táborba érkezőket is több meglepetés érte. Volt aki tajtékzó dühvel volt kénytelen tudomásul venni, hogy csak este 10 óráig van kimenő. A meglepetések folytatódtak a munkahelyen is. A munkavezetők időnként szemeteltakarító osztagnak, vagy legrosszabb esetben feleslegesnek tartották a fiúkat.

— Mit csináljak magukkal? — kérdezte nem egy munkavezető, művezető, mikor megérkeztek az építőtáborosok. Később ugyanez már hallani sem akart arról, hogy elhelyezzék onnan a brigádot!

Vannak, persze, akik, több okkal sóhajtanak fel! Csak 200 Ft körüli összeget kerestek, s mindössze 90 Ft körüli összeget kaptak kézhez a kollégium és a koszt levonása után.

Ejtsd könnyet értük Kedves Barátom, mikor e sorokat olvasod! De még véletlenül se kérdezd meg tőlük, hogy: „Na, *és* mennyit dolgoztatok?"

Az Építőipari Vállalat vezetői általában jó véleménnyel voltak az építőtáborról, ami kétségtelenül annak is betudható, hogy a rendkívül lelkiismeretes táborvezetőkkel igen sokat konzultáltak. (Néha hiába!)

A táborvezetők

Ők minden turnustól többet vártak, s azok is tőlük. Hogy kinek volt igaza? Erre a kérdésre rendkívül nehéz válaszolni. A táborvezetőknek kétségtelenül. A fiúknak? Néha nekik is.

A vélemények nagy része azt igazolja, hogy a táborvezetőségek hallatlan igyekezetét és lekiismeretességét igazolja. Ezt mondja róluk *Németh* József elvtárs is, az ÉM. CSM. Építőipari Vállalat Munkaügyi Osztályának vezetője, aki a legtöbb segítséget nyújtotta az építőtábori szervezéstől kezdve egészen a befejezés utáni időszakig.

Fel kellene sorolnom *Ambrus* György, *Zathureczky* György, *Matuz* Dezső és *Németh* József táborvezetők nevét, s mellette sok más emberét, akik igen sokat tettek azért, hogy sikerrel zárhassuk az idei építőtábort. Példaként említem meg az Építőipari Vállalat KISZ szervezetének titkárát, *Bodor* Ibolyát, aki nagyon színvonalas klubestet rendezett aktivistáival és az építőtábor vezetőivel karöltve. Ezeket az embereket megilleti név szerint és név nélkül a köszönet ezért a munkáért.

A résztvevők véleménye

S mi a véleménye azoknak, akik a legérdekeltebbek, s akikről a legkevesebb szó esett: a résztvevőknek?

Az egész lap kevés lenne felsorolni, de egészében sokkal jobb, mint a korábbiakról. Mindenkinek tetszett a kötetlenség, kevés közös program, stb.

Erről úgy is mérleget fogtok készíteni magatok között Ti is! Várjuk, hogy ezt a véleményetek közöljétek a tábor szervezőjével, a József Attila Tudományegyetem KISZ Bizottságával, segítsetek a következő táborok jobb megszervezésében. Akik dolgoztak, javasoljanak, segítsenek, bíráljanak!

— F —

Felvételi VIZSGÁZÓK VIZSGÁZTATÓK

és néhány megfontolandó tanulság

Dr. Kemenes Béla, Jogtudományi Egyetem dékánja mondta el tájékoztatóul júl. 28-án, amikor megkezdődtek az írásbeli vizsgák: *A nappali tagozaton öt bizottság működik. Megnehezíti a munkát a jelentkezők nagy száma. Az előfelvetteket és a keretszámot figyelembe véve tizennégy helyünk van. Előfordulhat, hogy 19,5 ponttal nem kerülnek be az egyetemre...*

Nagy mértékű túljelentkezés

Az ajtók előtt többen szorongnak, és a hangulat is nyugtalanabb, vagy nyomottabb, mint a tanév vizsgaidőszakokban. Akkor a kérdést úgy válaszolják meg a hallgatók: „esetleg kirúgnak." Most viszont kevesen gondolják őszintén, belül is, hogy „esetleg nem vesznek fel." Inkább mondják.

A Pécsi Állam- és Jogtudományi Kar az előfelvettek nagy száma miatt az idén nem hirdetett felvételt, így a Dunántúlról is sokan érkeztek Szegedre. A jelöltek tudják és érzik is a túljelentkezés megdöbbentő méretét: háromszáznyolcvanketten pályáznak. Nyílik a III-as Vizsgabizottság ajtaja, mosolygósan kilép egy lány. Az ajtót behúzza lassan, előbbrelép, s ekkor elevenedik meg a folyosó: lépkednek felé és tőle, köréseregnek: „Mit kaptál? Hogy ment? „Gyöngyösi fiú ül az ablaknál, nézi és megszólal:

— Rideg?

— Tessék?

— Mondom, rideg?

— Ja, az elnök? Nem, nagyon rendes.

A korlátnál négyen külön csoportot képeznek. A kollégiumban, és itt, az ajtó előtt ismerkedtek össze. A várható sikertelen felvételi estén a mezőgazdasági technikumokat veszik sorra, amelyekbe a katonaság elől még jelentkezni lehet. Nagyhangúak.

— Megyek Halasra!

— Hódmezővásárhely jobb!

— Beadtad már oda?

— Egy pillanat, hol a jobb?

— A barátom szobrász. Képzőművészetire jelentkezett. Most Gyöngyösön szőlész. Könyökig érő kesztyűben dolgozik.

A készülők és izgulók között áll *Veréb* Balázs, a makói közgazdasági technikum volt tanulója. Jeles érettségit hozott magával, előnyös pontszámmal indul. Úgy érzi, hogy az írásbeli dolgozatai sikerültek.

Ha felvennének, nyáron ideiglenesen vállalnák munkát, de hát... Úgy jöttem, hogy kilencvenkilenc százalékig esélytelennek tartom magam. Legalább lesz tapasztalatom, ha jövőre újra megpróbálom.

Dr. *Fonyó* Antal professzor elmondta tapasztalatait a jelöltek felkészültségéről: *„A helyesírási készségük valamivel javult. Az események összefüggésének látása is jobb. Bővültek irodalmi ismereteik. Viszont megállapításaik sokszor általánosságban mozognak. A tények ismerete még nem kielégítő, számos feleletben találtunk szólamszerűséget."*

— Mennyiben nyújt támpontot az alkalmasság megállapításában a magyar- és történelem tárgyakból való tételadás?

— *Mind többet tanulnak a társadalomról, az államról többet tudnak — ez kisegít minket. A történelem feltétlenül alapozó tudást jelent a jogi pályához. Ám az irodalom helyébe valami másra lenne szükség. Magánynyvéleményem az: ha eluralkodóvá lenne a beiratkozás előtt az egy évi munka, jogi ismeretekből kiadnánk a várakozási időre egy könyvet — és ebből számolnának be a pályázók.*

Az utolsó felvételi nap

A felvételi vizsgák utolsó napja. Az elnök *dr. Szentpéteri* István docens. Nem sürget az idő, az utolsó felelőkkel hosszan elbeszélgetnek.

— Lehet-e feladata egy jogásznak mindkét oldalra érveket felhozni?

— Jellemezhet-e szocialista embert a merészség? A veszély vállalása érvényes-e a jogi pályára?

Lázár István helyesen válaszol. 15,5 ponttal viszont előfelvételire sem lehet javasolni.

— Milyen érzés befejezni a felvételiztetést?

— *Más feladat állt előttünk mint a vizsgaidőszakban* — válaszol *Tóthné dr. Fábián* Eszter. *Szeretné az ember a legjobbakat kiválasztani, és dühíti, hogy ez bizonyos mechanikus akadályok miatt nem sikerül.*

— *Más készségeket kellene vizsgálni a mi felvételi vizsgáinkon* — veszi át a szót az elnök. *Nem magyar-történelem szakos embereket képezünk. Jogesetet, egyszerű feladatot oldatnánk meg a delikvenssel. A probléma-felismerési, szervezési készséget, logikus gondolkodást kellene pontozni.*

— Hogyan érzik, ilyen felvételi rendszer mellett is sikerült megfelelő leendő hallgatókat kiválogatni?

— *Találtunk tehetségeseket, jókat is — általában kétnaponként egyet. Csak arról nem vagyok meggyőződve, hogy azokat javasolhattuk, akik a jogászi készségekkel leginkább rendelkeztek.*

Jövendő bölcsészek és ttk-sok

Furcsa és elütő módon várakozik matematika-fizika szakon *Horváth* István. Magabiztosan ül, kissé előrehajolva, sőt: egykedvűen.

— Mi a titka annak, hogy nem izgul?

— Sose szoktam. Nem dohányzom és nem iszom fekete. Nyugodt maradtam az érettségin is. Itt senki nem mond semmit a vizsgabizottságról. Vagy sikerül, vagy nem. Tanulmányi versenyben eljutottam a megyei szintig..

A bölcsészekhez mintha idegesebb emberek jelentkeztek volna. *Kardos* Judit lábainál egy doboznyi csikk hever. A feltételes mód jelét csak egy példa után ismeri fel. Tompaságát és bátortalanságát a bizottság előtt talán épp a túlzott dohányzás okozza. Tételeit önállóan kidolgozni nem tudja, csak kérdésekre képes felelni. A folyosón megkérdezik: „Mit kaptál magyarból?"

— Valami verset.

— Melyiket?

— Nem tudom. Adjatok egy cigarettát!

Barcs Gabriella így vall pályaválasztásáról: „a humán tárgyak iránt érdeklődöm legszívesebben, ezért kérem felvételemet".

— Ha felveszik, és elvégzi az egyetemet, *„legeldugottabb helyen" is vállalná hivatását?*

— *Miért ne, most nincs más vágyam, mint tanítani.*

— Mit csinál a vizsga után?

— Alszom, alszom, alszom.

A gólyáktól most már az egyetem kéri: ne feledjék el azt öt év múltán sem, az állások kiosztásánál, amit a felvételi vizsgák előtt magukban megfogadtak.

Géza Ferenc

Kétszázötven résztvevő, köztük harminc külföldi

Eredményes volt a Szegedi Nyári Egyetem

Az idén másodízben került megrendezésre július 15-től TIT-keretben a Szegedi Nyári Egyetem. A JATE kezdeményező és szervező pedagógiai tanszéke tűzte ki az oktató-nevelőmunka korszerűsítését segítő legfrissebb kutatási eredmények propagálását. Ezen célkitűzés jegyében alakult ki a szabadegyetem tárgyköre.

A két hetes továbbképzés témái a programozott és felnőttoktatás problémái körül csoportosultak. Az oktatás korszerűsítésének egyik hatékony eszköze a programozás. Az elkövetkező évek során ennek az eszköznek rendkívül nagy jelentősége lesz. A felnőttoktatás témáját pedig világszerte aktuálissá teszi az oktatás demokratizálódásának folyamata, és a modern technika- és termelés fejlődése által szükségessé váló intézményes továbbképzés.

Tizennyolc referátum

A tapasztalatokról és eredményekről beszélgettünk dr. *Ágoston* György egyetemi tanárral, a Nyári Egyetem igazgatójával.

— A múlt évben még járatlan útakon haladtunk. A szabadegyetem megvalósulása közben jelentkező konzekvenciákat levonva az idén már egyszerűbb volt a munkánk — mondta a professzor. Illusztris külföldi előadók, a legjobb magyar szakemberek, és eredményt elért gyakorló pedagógusok tizennyolc referátuma hangzott el a tanfolyam során. Nagyjelentőségű volt az, hogy nem csak elméletileg, a programozott oktatás egyes tantárgyak szerinti szerepéről kaptak tájékoztatót a résztvevők hanem megismerkedtek azzal a gyakorlati munkával is, amely hazánkban folyik. *Fekete* József minisztériumi főosztályvezetőhelyettese a programozott oktatás magyarországi helyzetéről és távlatairól beszélt. „A Szovjetunióban folyó programozott oktatásról tartott kitűnő beszámolót N. F. *Talizina* a Lomonoszov Egyetem pedagógiai tanszékének vezetője, aki egy húsz tagból álló kutatócsoportot irányít. A másik külföldi vendég, Erich *Emmerling*, a hallei egyetem professzora az iskola-rendszerű felnőtt oktatással kapcsolatban az NDK-ban kiadott ez évi új iskolareform lényegéről tájékoztatta a közönséget. A JATE tanárai közül Ágoston György „Az iskolai oktatás korszerűsítése mint a társadalmi fejlődés szükséglete" címen tartott előadást, *Nagy* József pedig a tizedestörtek programozott oktatásával foglalkozott.

Országos jelentőséggel

— A szakmai elfoglaltságon kívül gondoskodtunk arról, hogy a jelentkezők megismerkedjenek Szeged és Csongrád megye gazdasági- és kulturális életével — folytatta dr. Ágoston György. A tanfolyam időpontja egybeesett a Szabadtéri Játékok tartamával, városnézést szerveztünk és két kirándulást tettünk a megye területén. Ekkor, július 26-án nyílt meg a Tanszerkiállítás is.

— A szabadegyetem eredménnyességéről árulkodik az a tény, hogy a múlt évi résztvevők közül sokan megjelentek ismét, a második évfolyamon. Kikből tevődött össze a közönség?

— A továbbképzés kb. kétszázötven látogatójának többsége magyar pedagógus volt. Külföldről harmincan érkeztek: lengyelek, németek, csehszlovákia és jugoszláviai magyar nevelők.

— Milyen tanulságok adódtak a szervezések során?

— A modern technikai eszközök pedagógiai felhasználásával foglalkozó tavalyi előadások kissé túlzsúfoltnak bizonyultak. Kevés lehetőség nyílt arra, hogy a résztvevők bevonásával vitát rendezzünk. Legutóbb sem sikerült megfelelően tehermentesíteni a programot. Azt szeretnénk elérni, hogy a megjelentek ne csak hallgatói legyenek a beszámolóknak.

— Mennyiben alakult ki a jövő évi program?

— Úgy tűnik, hogy a Nyári Egyetem megalapozódott, hagyományossá lesz. A Minisztérium, az OPI, a közoktatás vezető szervei fontosnak tartják munkánkat. A Nyári Egyetem országos jelentőségű, magas fokú továbbképzéssé válik.

Könyv készül

A pedagógusok a Nyári Egyetem ideje alatt sok újat kaptak, elégedetten távoztak. Számolva az utólagos jelentkező érdeklődéssel is, a tavalyi előadások anyaga már nyomdában van, s az 1965 nyarán elhangzott referátumok szintén megjelennek könyv formájában.

g. f.

A Szegedi Nyári Egyetem hallgatóságának egy csoportja. A nyári egyetem sikerrel fejezte be munkáját.

A várakozás perceiben

Újabb adatok a vizsgalélektanhoz

Én vagyok az ötödik. Most ment be az első csoport, négyen egyszerre. Negyed kilenc. — Húsz perc gondolkodás, negyedóra felelés. Van még több mint fél órám. Összesen hárman várakozunk... Vajon mit csinálhatnak a többiek?! — a kollégisták biztosan alszanak, nem értem, hogy lehet ennyit aludni.

Sétálunk...

— Mondjatok már valamit! Megkukultatok? — harsan Jóska szava a folyosó hideg csöndjébe.

Gúnyoros-keserves vigyor és egy kézlegyintés a válasz. Ugyan miről lehetne beszélgetni percekkel a szigorlat előtt?... A tegnapi Fradi meccsről? Jó téma. Vitatkozós. Hogy mekkora helyzetet hagyott ki Albert?!... Mégse kellett volna kimenni. Elvett négy értékes órát. De úgyis meghallgattam volna rádión, akkor meg mindegy...

...Milyen érdekes feje van ennek a kacsacsőrű emlősnek, és milyen sunyin néz ki ebből a szekrényből?!, ezt eddig észre se vettem.

— Psz — a Kati beszél.

— Miről? — Nem értem mit mond.

Kati elkezdte. Ilyen hamar — akkor tudja is. Hisz ez rémes, ez azt jelenti, hogy már csak tíz percem van... Csak csontot ne húzzak. Nem, nem szabad rágondolni, mert megjelenik, mint az ördög, ha „falrafestik." ...De sötét van, mi történt? — Ja, ismét eleredt az eső, pedig délután focizni akartunk...

— Kati abbahagyta... jön...

A szívnek négy rétege van... endothel, endocardium... igen... igen. És th-val kell írni... A szivet tudom, nagyon jó tétel. A szívet kell húznom. A szívet... Jóska rámpillant azokkal a nagy, dülledt szemeivel... A szeme... atyaúristen!, mit mond a Hering-féle ellentétes színek elmélete?...

Halk ajtónyikorgás. Kati kint van. Szótlanul rám, azután a terem felé bök.

— „Jó reggelt kívánok"... Mind egyforma, minden papírdarab egyforma és fehér. Ha ez így megy tovább allergiás leszek a fehér színre... Milyen csönd van, érzem nedvesedik a kezem... A professzor úr nyugodtan írja nevem a jegyzőkönyvbe... jó lenne helyet cserélni... Ezt húzom, igen ezt a balszélsőt... Pulzusom biztosan száz fölött „mozog". Most már mindegy — megnézem... Ez nem igaz, ez nem lehet igaz... ez csoda! Valahol a papírlap közepén levő négy betű képe tudatosul agyamban... szív...

Az első menetet megnyertem.

(mészáros)